

Lausuntopyyntö LVM/147/03/2018
kirjaamo@lvm.fi

ASIA: LUONNOS HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE LAIKSI LIIKENTEEN PALVELUISTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI

Jakeluyhtiö Suomi Oy ("JYS") kiittää mahdollisuudesta saada lausua otsikkoasiassa. JYS:n lausunto koskee erityisesti lausuntopyyntöön liittyvää ehdotusta postilain 38 a §:ksi (postipalveluja koskevat olennaiset tiedot).

Aluksi

JYS kannattaa ehdotettua postilain 38 a §:ää. Historiallisista syistä johtuen Posti Oy:llä on hallussaan useita merkittäviä tuotannontekijöitä, joiden luovuttaminen kohtuullisin ehdoin muille markkinatoimijoille on ehdoton edellytys kilpailun syntymisen turvaamiseksi postimarkkinoille. Postipalveluja koskevien olennaisten tietojen hyödyntämismahdollisuus voi kilpailun lisäämisen ohella edesauttaa postin jakelutoiminnan tehostamista erityisesti haja-asutusalueilla. Uudella postilain 38 a §:llä on mahdollista edistää myös muiden kuin postitoimintaan suoranaisesti liittyvien palveluiden syntymistä ja kehittymistä.

Luovutettavien tietojen tarkkarajaisuus

JYS katsoo kilpailun syntymisen postimarkkinoille edellyttävän, että postilain 38 a §:ssä ehdotettujen tietojen luovutusvelvollisuus on määritetty niin tarkkarajaisesti, että tietoja hallussaan pitävä postiyriety ei voi säännöstä sen tarkoituksen vastaisesti tulkitsemalla estää tai viivästyttää tietojen luovuttamista, eikä tehdä tietojen hankkimista kohtuuttoman kalliiksi. Säännöksen ei myöskään tulisi mahdollistaa tietojen luovuttamisvelvollisuuden kiertämistä vakiintuneita toimintatapoja, kuten tietojen hankintakäytäntöjä, muuttamalla.

Edellä mainittu tavoite huomioiden JYS pyytää liikenne- ja viestintäministeriötä kuvaamaan hallituksen esityksessä tarkemmin, mitä mainitut rajoitukset tarkoittavat voivat käytännössä tarkoittaa:

"Säännös ei siis velvoittaisi toimijoita keräämään sellaista uutta tietoa, jota niille ei muutoin toiminnassaan synny. Sääntelyn ei myöskään voitaisi katsoa ulottuvan sellaisiin postiyrietyksen kaupallisesti hankkimiin tietoihin, joihin sisältyy sopimusperäisiä edelleen luovutuksen rajoituksia. Lisäksi yhden tiedon tarvitsisi olla saatavilla vain kerran, eli jos tieto on saatavilla toisen postiyrietyksen rajapinnan kautta, ei postiyrietyksen enää tarvitsisi huolehtia rajapinnan avaamisesta omaan palveluunsa."

Luovutusvelvollisuuden laajuus

Ehdotuksessa tietojen luovutusvelvollisuus on asetettu kaikille postiyrietyksille. JYS katsoo, että luovutusvelvollisuus tulisi ensisijaisesti kohdistaa yleispalveluyrietykseen, jolla on hallussaan valtaosa säännöksen tarkoittamista tiedoista ja jolta muut postiyrietykset saavat tietoja oman toimintansa harjoittamiseen. Muilla postiyrietyksillä tulisi olla luovutusvelvollisuus vain sellaisista olennaisista tiedoista, jotka eivät ole yleispalveluyrietyksen hallussa.

Yleispalveluyrityksen hallussa olevia tietoja ovat muun muassa tiedot postilokeroiden ja postilaatikoiden sijainnista sekä tiedot postinumeroalueiden rajoista ja siitä, mitkä rakennukset, taloudet ja postilaatikat kuuluvat tiettyyn postinumeroon.

JYS huomauttaa, että yleispalveluyrityksen jakeluverkon laajuus on sekä jakelupisteiden että jakelukertojen osalta säänneltyä ja siten julkista tietoa. Muiden postiyriyten jakeluverkot ovat alueellisia ja perustuvat pääosin sopimusjakeluun., minkä johdosta tietojen antaminen verkostosta voi johtaa postiyriyksen ja sopimusasiakkaiden välisten liikesalaisuuksien paljastumiseen.

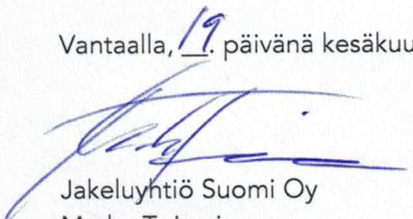
Hallituksen esitysluonnoksen mukaan tiedot on luovutettava postipalveluiden ja jakelutoiminnan tarjoamiseen ja kehittämiseen. JYS pitää ehdotusta tältä osin hyvänä mutta esittää, että laissa tai sen perusteluissa todettaisiin nimenomaisesti, että toiminnan harjoittaminen ja kehittäminen käsittävät myös toiminnan suunnittelun ja muut siihen valmistavat toimenpiteet. Yksityiskohtaisten sijaintitietojen hyödyntäminen on välttämätöntä toiminnan suunnittelua varten, vaikka varsinainen toiminta käynnistyisi vasta myöhemmin.

Hinnoittelun kohtuullisuus ja ennakoitavuus turvattava

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan tietojen pääsyn toteuttamiseksi mahdollisesti tarjottavat tukipalvelut, käyttöehdot, ohjelmistot, lisenssit ja muut tarvittavat palvelut tarjotaan oikeudenmukaisin, kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin. Tiedoista perittävän hinnan tulisi olla kohtuullinen. Esityksen yksityiskohtaisten perusteluiden mukaan markkinoiden kehittymisen alkuvaiheessa pidetään tärkeänä, että ehdot olisivat kohtuullisia myös perittävien maksujen tason osalta. Esimerkiksi rajapintojen avaamisen kustannusten perimistä moninkertaisina niitä hyödyntäviltä toimijoilta voitaisiin tuskin pitää kohtuullisena.

JYS katsoo, että yleispalveluyrityksen luovuttaessa pykälässä tarkoitettuja olennaisia tietoja, on hinnan oltava jo etukäteen riittävän tarkasti tiedossa. Näin kyetään tehostamaan sopimusneuvotteluja ja vähentämään erimielisyyksiä hinnoittelun kohtuullisuudessa. Tämä on omiaan johtamaan kilpailun lisääntymisen tehostumiseen markkinoiden ollessa murrosvaiheessa. JYS:n näkemyksen mukaan johtoa hinnoitteluun olisi saatavilla postilain 38 § 4 momentissa säädetystä osoitetietojen luovutuksen hinnoittelusta.

Vantaalla, 19. päivänä kesäkuuta 2018

Jakeluyhtiö Suomi Oy
Marko Toivari
Toimitusjohtaja